LOUNAIS-SUOMEN OIKEUSAPU- JA EDUNVALVONTAPIIRI
Yliopistonkatu 34, 20100 Turku

Lakivaliokunnalle

HE 102/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi talous- ja velkaneuvonnasta

Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien johtoryhmissä on laajasti keskusteltu talous- ja velkaneuvonnan siirtymisestä osaksi oikeusaputoimistojen toimintaa. Yhteinen näkemys on, että talous- ja velkaneuvonta sopii hyvin osaksi oikeusaputoimistojen toimintaa ja toimistorakennetta. Oikeusavulla on hyvin toimiva organisaatio sekä laaja toimipaikkaverkosto, jotka tukevat tulevaisuudessa myös talous- ja velkaneuvontaa ilman kuntarajoja. Velkaneuvonta on tällä hetkellä hyvin vaihtelevasti organisoitu ja toiminnan keskittäminen valtiolle varmistaa kansalaisten yhdenvertaiset palvelut valtakunnallisesti.

Sekä oikeusavulla että edunvalvonnalla on yhteisiä asiakkaita talous- ja velkaneuvonnan kanssa. Myös kaikkien kolmen yhteisiä asiakkaita on jo nyt ja tulevaisuudessa niitä tullee olemaan entistä enemmän. Asiakkaille organisoinnin muutos tulee näkymään ainakin joustavuutena palvelusta toiseen siirtymisessä.

Esityksen mukaan tavoitteena on, että talous- ja velkaneuvonnan palveluja tarjotaan yhtenäisesti ja monikanavaisesti eri puolilla maata. Erityisesti tarvetta on digitaalisten palvelujen luomiselle. Toiminnan kehittämiseen on paremmat edellytykset, kun talous- ja velkaneuvonnan ohjaus keskitetään yhdelle valtiolliselle toimijalle. Myös oikeusapu- ja edunvalvontapiireissä sähköisten ja vähemmän paikkasidonnaisten palveluiden kehittäminen on kärkihankkeiden joukossa. Asianhallintajärjestelmien osalta tulee selvittää, voiko velkaneuvonta-asiakas tulla oikeusaputoimiston asiakkaaksi samaan asiahallintajärjestelmään, Romeoon, omana asiaryhmänään. Tällöin omaa asianhallintajärjestelmää ei tarvita.

Kunnissa talous- ja velkaneuvontahenkilöstö suhtautuu käsityksemme mukaan positiivisesti valtiolle siirtymiseen. Myös oikeusaputoimistoissa pidetään myönteisenä sitä, että talous- ja velkaneuvonnan henkilöstö tulee osaksi oikeusaputoimistojen henkilökuntaa. Ammattitaitoisen henkilöstön pysyminen on tärkeää, samoin se, että toimintaan ei tule katkosta siirtymävaiheen rekrytointien takia. Käynnissä olevissa ja tulevissa toimitilahankkeissa tulee jatkossa ottaa huomioon, että myös toimitilan tulisi olla yhteinen, jotta yhteistyö toimisi parhaiten.

Esityksessä lakiin sisältyvää mahdollisuutta ostopalveluiden käyttöön pidetään hyvänä vaihtoehtona omana toimintana tuotetulle paikalliselle tai sähköiselle palvelulle. Varsinkaan pienemmillä paikkakunnilla asiakaskuntaa ei ehkä ole riittävästi kannattavan oman toiminnan ylläpitämiseksi ei-

Posti- ja käyntiosoite
Yliopistonkatu 34
20100 Turku

Puhelin
050 3101682

Sähköposti
lasse.fager@oikeus.fi

vätkä sähköiset palvelut vielä ole kaikkien tavoitettavissa. Ostopalvelun avulla on myös mahdollisuus tarvittaessa varmistaa ruotsinkielisten palveluiden saatavuus joillakin alueilla.

Valmistelun aikana on keskusteltu talous- ja velkaneuvonnan aiheuttamasta mahdollisesta esteellisyydestä. Esteellisyydet tulee tarkistaa ja se voisi yksityishenkilöiden osalta tapahtua yhteisen tietojärjestelmän, Romeon kautta, jolloin työkuorma ei olennaisesti lisääntyisi nykyisestä. Useimmiten velkojina kuitenkin ovat yritykset, yhteisöt ja julkisyhteisöt (myös valtio) sekä perintätoimistot, joista ei tule esteellisyyttä, koska ne eivät ole oikeusaputoimiston asiakkaina.

Esteellisyyden lisäksi keskustelua on herättänyt resursointi. Kehykseen on varattu 1,1 miljoona euroa vähemmän kuin toimintaan on viime vuosina käytetty. Vähennys on yli 10 % kokonaismäärärahasta. Velkaneuvonnassa on paikoitellen pitkiäkin jonoja, joten henkilöstöresurssien pieneneminen nykytasosta on koettu ongelmalliseksi.

Turussa 6.10.2017

Lasse Fager

Lounais-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiirin johtaja

Posti- ja käyntiosoite
Yliopistonkatu 34
20100 Turku

Puhelin
050 3101682

Sähköposti
lasse.fager@oikeus.fi